

com la d'Otger Cataló, la de Joan Gari i la invenció de la imatge de la Verge de Montserrat, i la del bon comte de Barcelona i l'emperadriu d'Alemanya.

Del *Libro de grandezas* se n'havien fet edicions en 1548, 1549, 1566 i 1590. En 1595 va ésser reeditat amb correccions i ampliacions degudes al catedràtic d'Alcalà Diego Pérez de Mesa. L'actual edició és feta sobre la de 1548, afegint-hi entre claudàtors els paràgrafs adicionats en la segona edició.

El *Libro de la verdad* havia estat objecte de tretze edicions entre 1555 i 1626, de les quals dues a Barcelona (en 1574 i 1584) i una a Perpinyà (en 1626). L'edició que ara comentem és feta sobre la de 1566 que sembla reproduir exactament l'edició prínceps.

Precedeix el text un extens i interessant estudi del Sr. González Palencia sobre la figura i l'obra de Pedro de Medina que va servir per a l'ingrés d'aquell erudit en la Real Academia Española.¹ Destaquen en aquest treball, per un costat la història de les controvèrsies entre Medina i altres cosmògrafs i pilots sevillans sobre qüestions relacionades amb la navegació per les mars americanes, i per un altre l'estudi de les fonts del *Libro de grandezas*, fet amb gran minuciositat. Per cert que en aquest punt hem de discrepar de l'afirmació que fa l'autor en dir que entre l'obra de Marineu Sicul i la de Medina no hi ha «otro parecido que el empleo de un tema semejante». No hem estudiat prou el *Libro de grandezas* per poder fer observacions que afectin el conjunt de la dita obra, però podem assegurar que les versions que hi dona Medina de les llegendes d'Otger Cataló i del bon comte de Barcelona i l'emperadriu d'Alemanya procedeixen sense cap dubte de Marineu Sicul.

Observem encara en la transcripció del text de Medina alguns defectes d'accentuació de noms propis catalans com són, per exemple, el de donar *Pallares*, equivalent a Pallars, amb un accent agut sobre la darrera vocal, i els de posar, en canvi, sense accent *Cataló* i *Grifepelós* (per Guifré Pelós).

El volum acaba amb uns útils índexs dels noms de lloc i de persona que apareixen en les dues obres de Medina.

M. COLL i ALENTORN

La glosa en el siglo de oro. Una antologia. Edición de HANS JANNER. Madrid, Ediciones Nueva Época, [1946]. 96 pàgs. («Colección Ene», II.)

El treball que el Sr. Hans Janner presentà a la Universitat de Munic per a l'obtenció del grau de doctor versava sobre la *glosa*, una de les formes poètiques que més èxit assoliren durant el segle d'or de la literatura espanyola i que amb una major força s'expandiren, fins a arribar a ésser imitada per altres literatures. La tesi del Sr. Janner, a causa de les anormals circumstàncies europees dels darrers anys, no ha pogut ésser encara impresa, però el seu autor n'ha publicat a Espanya un llarg resum amb el títol de *La glosa española* i el subtítol *Estudio histórico de su métrica y de sus temas* (RFE, XXVII (1943), 181-232).

Complement d'aquest estudi, el Sr. Janner ens dona ara una tria de les millors gloses dels segles xv-xvii, acompanyada d'una mostra del segle passat (en doble versió: amb versos curiosament alternats entre quichua i espanyol,

1. Cf. la recensió d'aquest discurs per R. A[RAMON] i S[ERRA], *ZRPh*, LXI (1941), 574-576.

i amb versos totalment espanyols) i una altra de l'actual. En ordenar aquesta selecció, no s'ha proposat tan sols de recollir amb escaient amplitud una part de l'interessant material dispers, arreconat i de difícil abast, ans també de posar de relleu els aspectes essencials que aquesta vella forma poètica ofereix. A continuació de les trenta-vuit glosses, editades amb bon sentit filològic, l'autor publica un brevíssim resum — nou pàgines — sobre *La glosa española y su evolución en el siglo de oro*, on, a grans trets, elucida una sèrie de problemes històrico-literaris que aquesta evolució planteja. Tot plegat va seguit d'unes notes crítiques, referides a cada una de les poesies, en les quals, al costat de les indispensables indicacions bibliogràfiques, trobem assenyalats els esquemes mètrics usats, amb referències a altres exemples dels mateixos tipus, i finalment analitzats els temes i l'execució de cada obra. El volum es clou amb tres índexs: d'autors de glosses, de primers versos de les poesies glossades i de primers versos de les glosses.

Potser un major rigor en la revisió dels textos poètics hauria reduït la irregularitat que, quant al compte sillàbic, hom pot notar a simple lectura en alguns versos (per ex.: I, 51, 63; II, 2, 11, 16, 18, 28; XIII, 25; XXII, 30; XXIV, 4; XXV, 60). — La puntuació hauria pogut ésser millorada algun cop; així cal corregir: VII, 16, «*Porque* || VII, 20, *señal*». || IX, 63, *el que* || IX, 93, *aquel que* || XII, 11, *momento*, | *seguro* || XIV, 28, *señorio* | *que*. — En la poesia XIV, ¿hem d'esmenar en *arroyicos* l'*arroyos* del vers 36 de la *copla* III, com exigeix la rima i com fa pensar el paral·lel *vallecicos* del vers 49? — L'ordre dels coneguts versos del tema de la composició XXXI ha d'ésser indubtablement:

«Aprended flores de mí
lo que va de ayer a hoy,
que ayer maravilla fuí,
y hoy sombra mía no soy.»

Ho abonaria, si altra cosa no, la disposició estròfica tradicional: *redondilla* i no pas dos apartats. Les cobles II i III de la glossa, doncs, han d'ésser invertides.

Una millor cura a evitar algunes irregularitats tipogràfiques que sobten desagradablement el lector — lletres del revés, obllits del signe d'interrogació inicial, alternança de majúscules i minúscules al començament del vers, interlínies desiguals, oblit de la separació d'estrofes, reproducció del tema uns cops en majúscula i d'altres en minúscula — hauria fet més atractiu aquest notable llibret, que, igual que el tast aparegut a la *RFE*, ens fa esperar amb viu interès la publicació de l'estudi complet del Dr. Janner.

R. ARAMON i SERRA

RAMON LLULL: *Obras literarias. (Libro de Caballería. — Blanquerna. — Félix. — Poemas.)* Edición preparada y anotada por los Padres MIGUEL BATLLO-RI, S. I., [y] MIGUEL CALDENTEY, T. O. R. Introducción biográfica de Don SALVADOR GALMÉS. Introducción al *Blanquerna*, del Padre RAFAEL GINARD BAUÇA, T. O. R. Madrid, La Editorial Católica, S. A., 1948. XX + 1150 pàgines. («Biblioteca de Autores Cristianos», XXXV.)

Només elogis mereix aquest llibre: tant la idea que n'ha presidit la confecció — oferir als lectors de parla castellana la possibilitat d'assaborir les bel·leses